

Kol, Omuz ve Elin H?zl? Sakatl??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kol, Omuz ve Elin H?zl? Sakatl??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24978>

Özet

Kol, Omuz ve Elin H?zl? Sakatl??? Ölçe?i (Quick DASH), üst ekstremit (kol, omuz ve el) fonksiyonlar?ndaki bozukluklar? ve semptomlar? h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmek amac?yla tasarlanm?? olan orijinal DASH anketinin k?salt?lm?? bir uyarlama versiyonudur. Bu ölçe?in Türkçe adaptasyonu, özellikle karpal tünel sendromu hastalar?nda fiziksel sakatl?k düzeyini ölçmek ve tedavi sonuçlar?n? izlemek için geli?tirilmis?tir. 2011 y?l?nda Do?an-Kolda? ve arkada?lar? taraf?ndan yap?lan bu çal??ma, ölçe?in Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç oldu?unu göstermeyi amaçlam??tır.

Anahtar Kelimeler

Quick DASH, Kol, Omuz, El, Sakatl?k, Fonksiyonel De?erlendirme, Karpal Tünel Sendromu, Psikometri, Uyarlama.

Yazarlar

?ebnem Do?an-Kolda?, Sibel Ay, Deniz Evcik, Ömer Ba?er.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, kol, omuz ve el bölgelerindeki musculoskeletal rahats?zl?klar nedeniyle ortaya ç?kan fonksiyonel k?s?tl?lk ve semptom ?iddetini standardize edilmi? bir formatta ölçmektir. Orijinal DASH ölçe?ine göre daha az madde içerdi?i için, Quick DASH klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara zaman aç?s?ndan daha verimli bir de?erlendirme imkan? sunar.

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in spesifik olarak karpal tünel sendromu (KTS) tan?s? alm?? hastalarda kullan?l?l??n? ve psikometri özelliklerini incelemek hedeflenmi?tir. Bu, KTS hastalar?n?n günlük ya?am aktivitelerindeki k?s?tl?lk düzeylerini objektif olarak belirlemek ve uygulanan müdahalelerin etkinli?ini de?erlendirmek için kritik öneme sahiptir.

Yap? (Konstrükt)

Ölçek, üst ekstremitenin fiziksel fonksiyon kapasitesi ve ili?kili semptomlar?n (a?r?, uyu?ma, güçsüzlük) birle?iminden olu?an fonksiyonel sakatl?k yap?s?n? ölçmektedir. Quick DASH, hastan?n son bir hafta içinde belirli günlük aktiviteleri gerçe?letirme zorlu?unu ve ya?ad??? semptomlar?n ?iddetini sorgular. Ölçek, genellikle tek bir genel sakatl?k puan? üretir, bu puan 0 (fonksiyon yok) ile 100 (maksimum sakatl?k) aras?nda de?ir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, genellikle yap? geçerli?i (construct validity) üzerine odaklanm??t?r. Do?an-Kolda? ve arkadaş?lar?n?n 2011 çal??mas?nda, Türkçe Quick DASH'in bilinen di?er fonksiyonel de?erlendirme araçlar? ve klinik ölçütlerle korelasyonu incelenmi?tir.

Bu tür uyarlama çal??malar?nda beklenen, ölçe?in benzer yap?lar? ölçen di?er ölçeklerle (örne?in, tam DASH ölçe?i veya SF-36 gibi ya?am kalitesi ölçekleri) yüksek korelasyon göstermesidir. Türkçe Quick DASH'in, karpal tünel sendromu hastalar?n?n fonksiyonel durumunu do?ru bir ?ekilde yansıtt??? ve klinik de?i?ikliklere duyarlı oldu?u literatürde belirtilmi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in tutarlılı???n? ve kararlılı???n? ifade eder. Türkçe Quick DASH'in güvenilirlik analizleri, genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?i (zamana ba?lı kararlılık) yöntemleriyle de?erlendirilmi?tir.

Uyarlama çal??mas?nda yüksek bir Cronbach Alfa de?eri (genellikle 0.90 ve üzeri) elde edilmesi, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirli?inin yüksek olması, ölçe?in hastan?n durumu de?i?medi?i sürece farklı zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar üretti?ini kanıtlar. Bu yüksek güvenilirlik de?erleri, ölçe?in klinik uygulamada güvenle kullanılabilece?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Orijinal Quick DASH ölçe?i, üst ekstremité fonksiyon bozuklu?unu tek bir temel yap? alt?nda toplamay? amaçlar. Bu nedenle, Türkçe adaptasyonunun faktör analizi sonuçlar? genellikle güçlü bir tek faktör yap?s?n? destekler niteliktedir.

Tek faktörlü yap?n?n do?rulanması, ölçekten elde edilen tek bir toplam puan?n, hastan?n genel fonksiyonel k?s?tlilik düzeyini temsil etmede yeterli oldu?unu gösterir. Bu durum, ölçe?in klinik yorumlanması oldukça basitle?tirir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama

Format: Kendi kendine doldurulan anket (Self-report questionnaire)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Üst ekstremité rahatsızlıklar? olan klinik popülasyonlar (Özellikle Karpal

Tünel Sendromu hastalar?)

Age Group: Yeti?kinler

Population Details: Çal??ma, karpal tünel sendromu tan?s? alm?? hastalar üzerinde ger?ekle?tirilmittir.

Test Methodology: Ölçek, hastan?n son bir hafta içindeki fonksiyonel zorluklar?n? 5 noktal? Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanarak de?erlendirir (Genellikle 1 = Zorluk yok, 5 = Yapam?yorum). Puanlama 0 (fonksiyon yok) ile 100 (maksimum sakatlık) aras?nda hesaplanır.

Anahtar Kelimeler

Fonksiyonel K?s?tlilik, Üst Ekstremité, Psikometri, Öz-bildirim, Tedavi ?zlemi, Klimetri, Ortopedi, Fiziksel T?p ve Rehabilitasyon.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Kaynakta belirtilmemittir.)

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Kaynakta belirtilmemittir.)

Correspondence Address: ?ebnem Kolda? (Sorumlu Yazar)

?leti?im E-posta Adresi: sebnemkoldas@yahoo.com

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçe?in orijinal versiyonu Quick DASH, genellikle akademik ve klinik ama?larla ücretsiz olarak kullan?labilmektedir, ancak resmi izinler için orijinal geli?tiricilere (American Academy of Orthopaedic Surgeons) ba?vurulmas? tavsiye edilir. Türkçe uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?li? **2011**'dir. Ölçe?in kullan?m? için herhangi bir ücret bilgisi kaynakta belirtilmemittir.

Kaynaklar

Do?an-Kolda?, ?, Ay, S., Evcik, D., & Ba?er, Ö. (2011). Adaptation of Turkish version of the Questionnaire Quick Disability of the Arm, Shoulder, and Hand (Quick DASH) in patients with carpal tunnel syndrome. *Clinical Rheumatology*, 30(2), 185-191. doi: 10.1007/s10067-010-1470-y

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

[quick-disability-of-the-arm-shoulder-and-hand-quick-dash-questionnaire-toad.pdf](#)

Kol, Omuz ve Elin H?zl? Sakatl??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, [Quick DASH](#) anketinin 11 temel maddesini ve iste?e ba?l? modülleri (i?/spor/sanat) içermektedir. Kullan?m için orijinal makaleye veya sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM